УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

Рік заснування 1897 №9(119) Вересень 2002

ВИДАВНИЦТВО ОТЦІВ ВАСИЛІЯН "МІСІОНЕР" ПРОПОНУЄ:

Ґастон Куртуа. **Коли Господь говорить до серця:** *Неопубліковані записки, зібрані і представлені Аньєс Рішом /Пер. з французької мови о. Л.Гайдуківського, СДБ. – 128 с.*

Автор цих записок, французький монах Чину "Сини Любові", був ревним працівником на ниві Божій: співзасновник Католицької Робітничої Молоді, засновник харитативних і місійних установ, ініціатор різних рухів християн, передусім молоді. У 60-ті роки багато подорожував Америкою та Африкою, будучи Загальним Секретарем Папської Ради Місійного Об'єднання Священиків. Свої зошити, втілення постійного "слухання Бога" (так звучить заголовок однієї його книжки), він не приховував, а при кожній нагоді зачитував з них уривки.

У пропонованому виданні містяться описи зустрічей з Тим, Хто був Усім для о. Ґастона, тобто з Богом. Кожна розмова цієї книги містить різні теми, які взаємодоповнюються і переплітаються. Для полегшення читання вони подані під загальними заголовками. Книга допоможе багатьом християнам глибше пізнавати Бога.

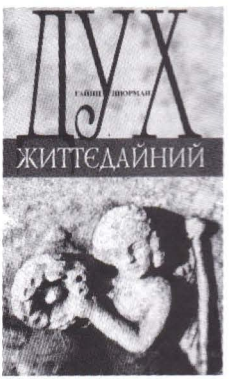

Гайнц Шюрман. **Дух життєдайний** */Пер. з німецької Наталії Лозинської.* – 92 с.

Чи знаємо, як читати Святе Письмо? Як збагнути його простоту і складність? Як пізнати сутність Слова мовленого? Ця книга німецького богослова та філософа допоможе знайти відповіді на ці та інші запитання. Автор розглядає класичний християнський досвід молитви та викладає свої міркування на очікуване спасіння.

Книга адресується всім мирянам, що прагнуть духовно відродитися завдяки вивченню Біблії.

Передплачуйте християнський часопис "Місіонар" на 2002 рік і щомісяця знаходитимете у Вашій поштовій скриньці доброго порадника у духовному житті!

Передплатний індекс – **23959**.

Вартість передплати:

на 1 місяць – 1 грн. 78 коп.,

на 3 місяці – 5 грн. 09 коп.

СЛОВО РЕДАКТОРА

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Вересень – це місяць, коли знову оживають школи і різні навчальні заклади, коли після літнього відпочинку з більшою охотою і відповідальністю повертаємося до щоденної праці як засобу прослави Бога.

У загальному намірі Святіший Отець закликає членів Апостольства молитви та й усіх християн збагнути важливість католицьких шкіл та їхнього основного завдання – сприянню зростання віри в учнівської молоді. В Україні ми, до речі, також робимо перші кроки у заснуванні католицьких шкіл. Найбільше в цьому напрямку зроблено у Бучацькому василіянському ліцеї св. Йосафата. Подібні кроки зробили сестри Студитки, заснувавши школу св. Софії, та сестри Василіянки, започаткувавши початкову школу св. Василія в Івано-Франківську. Закликаємо усіх вас молитися, щоби Господь благословив благородні почини.

Прощення і милосердя – основна тема "Слова життя" на вересень. Рубрику "З життя Церкви" розпочинаємо хронікою про 9 апостольську подорож Святішого Отця до рідної Польщі. Не менш важливою подією кінця липня стала зустріч молоді у Торонто, про що розповідає одна з її учасниць. Ділимося з вами роздумами про Божий допуск у контексті жахливих подій, що сколихнули нашу Батьківщину і увесь світ. Читайте також у цьому числі про церковне життя наших заробітчан у Греції.

Цього літа відбулося дуже багато радісних подій у житті численних Чинів і Згромаджень нашої Церкви. У Жужелянах на Львівщині відзначено 110-ту річницю заснування Згромадження сестер Служебниць. Сестри Згромадження св. Йосифа знайшли могили двох своїх співсестер, блаженних мучениць Лаврентії та Олімпії. Про те, як відбувалися ці пошуки, довідаєтеся зі статті двох сестер Йосифіток.

Про славного вченого-фізика Івана Пулюя, перекладача Біблії, розповідає в обширному матеріалі Віра Арів. Член редколегії о. Мелетій Батіг, ЧСВВ цього разу ділиться власним досвідом терпінь від недуги.

Рубрика "З монашого життя" містить статтю про служіння сестер Василіянок в Україні. Продовжуємо розповідати про василіянські монастирі в Україні, цього разу про невеликий осідок отців Василіян у Погоні. Про ювілеї храмів у селах Завишень та Потелич на Львівщині мова йде в окремих статтях. Наш дописувач о. Роман Каспришин знайомить з життєписом греко-католицького священика Стефана Федора зі Закарпаття.

Молодіжну сторінку збагатила своїм матеріалом студентка факультету журналістики ЛНУ ім. І. Франка Мирослава Лучка. Вона поділилася своїми враженнями про літній табір у Карпатах. Вірш Петра Шкраб'юка цього разу присвячений світлій пам'яті кардинала Йосифа Сліпого. Дітям даруємо цікаве оповідання Віри Арів про воїнів Христа, з якими Він перемагає зло, так поширене у цьому світі.

Закликаємо усіх вас готуватися до міжнародної прощі вервиці 12 і 13 жовтня у Чернівцях, де знаходиться чудотворна ікона Матері Божої "Надія безнадійних", яка дарує бездітному подружжю радість батьківства.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

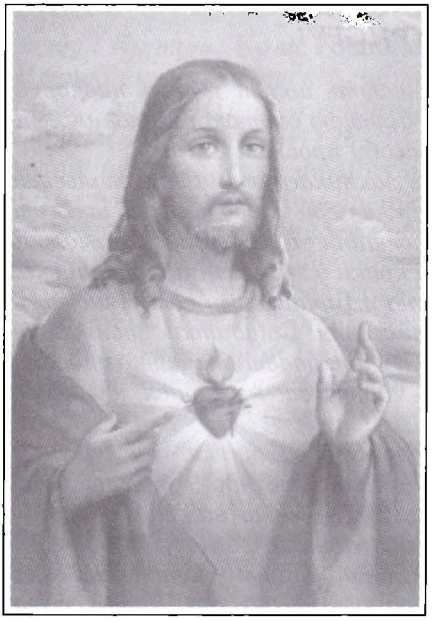

Ось серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ:

(Поблагословлене Святішим Отцем)

Загальний: ЩОБ ДІТИ І МОЛОДЬ КАТОЛИЦЬКИХ ШКІЛ ПІД ПРОВОДОМ І ЗА ДОПОМОГОЮ ГІДНИХ І РОЗСУДЛИВИХ УЧИТЕЛІВ ЗРОСТАЛИ В СВЯТІЙ ВІРІ Й У ВІДПОВІДАЛЬНОМУ ТА ПРАВИЛЬНОМУ СТАВЛЕННІ ДО ЖИТТЯ.

У багатьох країнах світу, так званих католицьких, існують також і приватні католицькі школи. Основний напрям таких шкіл – виховання учнівської молоді в дусі християнської віри та моралі. Святіший Отець закликає нас молитися цього місяця, щоб у всьому світі, де існують католицькі школи, учні, які їх

відвідують, зростали у святій вірі й правильному та відповідальному ставленні до життя.

Свята Церква навчає, що життя – це цінний Божий дар, який кожен із нас отримав і зобов'язаний шанувати як в собі, так і в своїх ближніх. Ніяким чином не можна наражати його на небезпеку, ані його нищити.

Знаємо, що на учнів великий вплив мають учителі, тому дуже важливо, щоб у школах, зокрема католицьких, він був позитивним. Необхідно, щоб учителі давали добрий приклад як пошани життя, так і цінування дорогоцінного дару – святої віри, який має властивість зростати подібно маленькому гірчичному зерну, яке з часом стає великим деревом.

На жаль, зло швидше ширяться, ніж добро, тому нам слід багато молитися і трудитися, щоб не дозволити поширення морального зіпсуття серед дітей і молоді (наприклад, наркоманії, алкоголізму, неморальної поведінки тощо). Молімося, щоб діти та молодь католицьких шкіл високо цінували життя, зростали в святій вірі, а також подавали добрий приклад учням інших шкіл.

Місійний: ЩОБ ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ ПІВНІЧНОЇ І ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ЗАВДЯКИ ДІЯННЮ СВЯТОГО ДУХА ЗНАЙШЛИ СПІЛЬНИЙ ШЛЯХ ДО ПРИМИРЕННЯ І ОБ'ЄДНАННЯ КОРЕЙСЬКОГО НАРОДУ.

Влітку цього року відбувся світовий футбольний чемпіонат у Кореї та Японії. Напевне, чимало людей вперше чули про таку країну як Корея. Комуністична ідеологія внесла поділи навіть у деякі народи. В Європі, наприклад, вона поділила великий німецький народ, створивши Східну (демократичну) і Західну (федеративну) Німеччину. Під впливом комуністичної ідеології на Далекому Сході було поділено В'єтнам і Корею. У Північному В'єтнамі й Північній Кореї комуністичні ідеї, на жаль, є надалі панівними.

У Кореї, про яку закликає нас Святіший Отець молитися, цей поділ ще дуже відчутний. Однак є надія, що церковні інституції, тобто єпархії, парохії та інші церковні організації сприятимуть об'єднанню корейського народу в єдину націю, а також і в єдину Церкву. Хоча католики у Кореї є в меншості, все ж таки ми твердо віримо, що завдяки діянню Святого Духа всі поділи у цьому народі зникнуть і корейське суспільство невдовзі опиратиметься на здорові засади християнської моралі.

Церква в Кореї дуже гарно розвивається і має численні духовні покликання до монашого і священичого служіння. У багатьох монастирях Європи є чимало молодих монахів і монахинь з Кореї. Тому молімося, щоб й у себе вдома корейський народ і корейська Церква в майбутньому процвітали і приносили бажані плоди, тобто духовне і національне об'єднання цього поділеного задля різних ідеологій народу.

Місцевий: ЩОБ В УКРАЇНІ АКТИВНІШЕ РОЗВИВАЛИСЯ ДИТЯЧІ Й МОЛОДІЖНІ РЕЛІГІЙНІ ТОВАРИСТВА.

На виховання дітей найбільше впливає батьківський дім і школа, але того замало. Свідомими цього були і комуністи, які усюди, навіть у найменшому селі, засновували піонерські, комсомольські та інші організації. Крім загальних рис виховання у юні серця хлопців та дівчат вкарбовувалися основні принципи комуністичної ідеології.

Зараз в Україні такі комуністичні організації вже не існують, але ми добре знаємо, що для виховання дітей і молоді необхідно засновувати різні церковні й громадські дитячі та молодіжні товариства. При багатьох церквах, зокрема католицьких, успішно діють такі церковні товариства, як Євхаристійне лицарс-

тво, Марійські дружини, молодіжні Апостольства молитви, Українська молодь Христові тощо. Потрібно поширювати і підтримувати їх не лише при церквах, але й при різних громадських організаціях та навчальних закладах.

Найбільш корисними для дітей та молоді є, без сумніву, такі згуртування, які мають у своїй програмі практикування чеснот і дотримання християнських засад, читання і пояснення Святого Письма, вивчення історії нашої Церкви й народу. Сприяймо виникненню і поширенню таких організацій усіма доступними нам засобами, а передовсім нашою щирою молитвою.

Покровитель на вересень – св. Захарія, 18.09 (5.09)

За часів юдейського царя Ірода жив священик Захарія. Його жінкою була Єлисавета, котра походила з роду первосвященика Арона, брата Мойсея. Праведні Захарія і Єлисавета не мали дітей і покірно корилися Божій волі, проте щиро благали Бога наділити їх потомством.

Одного разу Захарії явився біля вівтаря ангел і об'явив, що в нього народиться син: "Жінка твоя Єлисавета породить тобі сина, і ти даси йому ім'я Іван. І буде тобі радість і веселість, і багато з його народження радітимуть" (Лк 1:13-14). Коли Захарія не повірив ангелові, то Божий посланець сказав йому: "І ось замовкнеш і не зможеш говорити аж до дня, коли це здійсниться" (Лк 1:20).

Народження Предтечі і Хрестителя Господнього Івана супроводжували численні чуда. Одним із них було те, що Захарія став німим, як і заповів Божий ангел. Друге чудо сталося зі Захарією після народження сина, бо він знову почав говорити.

Коли Ірод видав наказ повбивати дітей у Вифлеємі, то хотів убити також і сина Захарії Івана. Він послав вояків до дому Захарії, які, однак, не знайшли дитини, бо Єлисавета втекла з сином у гори. Тоді вояки пішли до єрусалимської святині і там вбили Захарію за те, що не хотів видати свого сина.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ПАРАФІЯЛЬНІ ГРОМАДИ МОЛИТВОЮ ПІДТРИМУВАЛИ КАТЕХИТІВ І СПІВПРАЦЮВАЛИ З НИМИ З МЕТОЮ УСПІШНОГО ПОШИРЮВАННЯ НОВОЇ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ.

Місійний: ЩОБ МІСІОНЕРИ, СВЯЩЕНИКИ, БОГОПОСВЯЧЕНІ ОСОБИ І МИРЯНИ ВІДВАЖНО ЗВІЩАЛИ БІДНИМ ЛЮБОВ ІСУСА ХРИСТА.

Місцевий: ЩОБ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ МОЛИТВУ НА ВЕРВИЦІ ТІСНІШЕ ЗЛУЧИЛИСЯ З ПРЕСВЯТОЮ БОГОРОДИЦЕЮ, ЯК ІЗ СПІВВІДКУПИТЕЛЬКОЮ ЛЮДСЬКОГО РОДУ.

Покровитель на жовтень – св. Євтимій, 28.10 (15.10)

НАМ ДОПОМАГАЮТЬ
відновити відпустовий центр
на Високому Замку у Львові:
Родина ІВАЩУК, с. Велика Білка – 200 грн.

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Ближньому твоєму кривду прости, тож, попросивши, й сам прощення гріхів одержиш" (Сир 28, 2).

Це слово життя взято з однієї старозавітньої книги, написаної близько 180–170 років перед Р.Х. Автором книги був Ісус, син Сираха, мудрець і письменник, який виконував своє учительське служіння в Єрусалимі. Він висвітлює тему, яка була дуже улюбленою в біблійних колах: Бог милосердний до грішників і ми, люди, повинні наслідувати Його у цьому.

Бог прощає всі наші провини, тому що "милосердний Господь і добрий, повільний до гніву і вельми милостивий" (Пс 103, 8). Він милосердним оком споглядає на наші гріхи (пор. Муд 11, 23) і забуває про них, залишаючи їх позад Себе (пор. Іс 38, 17). Більше того, як пише Ісус, син Сираха, Він, знаючи нашу слабкість і мізерність, "збільшує Своє прощення". Бог прощає, як кожний батько і кожна мати, Він любить Своїх дітей і тому завжди пробачає їм, виправдовує їхні прогрішення, довіряє їм і невтомно їх підбадьорує.

Бог є і батьком, і матір'ю, тому Він не лише любить і прощає Своїм синам і дочкам, але дуже бажає, щоб вони себе взаємно вважали братами і сестрами, жили у згоді й любові. Універсальна родина – ось величний проект Бога для цілого людства. Цей новий родинний зв'язок значно сильніший від взаємних поділів, напружень і незгод, які легко виникають внаслідок непорозумінь і помилок.

Дуже часто родини розпадаються, тому що подруги не вміють прощати одне одному. Давній гнів перешкоджає усуненню непорозумінь і поділів між рідними, соціальними групами і народами. Часто бувають навіть такі люди, які навчають, що не треба прощати отриманої кривди, сприяючи таким чином зростанню ненависті й помсти... Сліпа злопам'ятність отруює душу і псує серце.

Деякі люди думають, що прощення є виявом слабкості; але ж ні, це вияв найбільшої відваги і справжньої любові, правдивої і незацікавленої. "Бо коли ви любите тих, що вас

люблять, то яка вам за це нагорода?", – так, це робити вміють усі; а Ісус каже: "Любіть ворогів ваших" (пор. Мт 5, 42-47).

І від нас вимагається мати, навчившись від Нього, любов батька, любов матері, милосердну любов до всіх, яких зустрічаємо щодня, а зокрема до тих, які грішать. Від тих, які покликані, щоб жити духовністю сопричастя, тобто християнською духовністю, Новий Завіт вимагає ще більше: "Прощайте одне одному взаємно" (пор. Кол 3, 13). Взаємна любов вимагає своєрідної домовленості між нами: бути завжди напоготові прощати одні одним. Тільки так зможемо сприяти побудові універсального братерства.

"Ближньому твоєму кривду прости, тож, попросивши, й сам прощення гріхів одержиш" (Сир 28, 2).

Ці слова закликають нас не тільки прощати, але й нагадують нам, що прощення є необхідною умовою того, щоб і нам були прощені наші гріхи. Бог нас вислуховує і прощає настільки, наскільки і ми вміємо прощати. Сам Ісус нам нагадує: "Бо яким судом судите, таким і вас будуть судити, і якою мірою міряєте, такою і вам відміряють" (Мт 7, 2). "Блаженні милосердні, бо вони зазнають милосердя" (Мт 5, 7). Якщо серце закам'яніло від ненависті, то воно навіть нездатне пізнати і сприйняти милосердну Божу любов.

Як, отже, жити цим словом життя? Без сумніву, прощаючи негайно, бо ще є хтось, кому ми не простили. Але цього ще мало. Необхідно заглянути в найбільш приховані закутки серця і усунути байдуже ставлення до всього, брак доброї волі, кожний прояв гордості, вищості чи самовпевненості, неувагу чи зневагу того, хто поруч з нами.

Слід намагатися запобігати таким негативним проявам. І ось кожного ранку дивлюся зовсім новими очима на тих, яких зустрічаю у родині, в школі, на роботі, в магазині, готова на все дивитися крізь пальці, якщо вони щось не так роблять, готова не осуджувати, проявляти до них довіру, завжди надіятися і вірити. Зустрічаю кожну особу з цілковитим прощенням у серці, вибачаю усім без винятку. Зовсім не пам'ятаю їхніх недоліків, усе покриваю любов'ю. Упродовж дня намагаюся виправити грубість або вибух нетерпимості проханням вибачення або жестом приятельства. Замість поведінки негайного відкинення ближнього намагаюся проявити повне розуміння, безмежне милосердя, цілковите прощення, розділення з ним добра, увагу до його потреб.

Отже, також і я, якщо буду так чинити, то, проказуючи мою молитву до Отця і прохаючи в Нього прощення моїх помилок і недоліків, побачу, що Він почув моє прохання, і зможу сказати з повною довірою: "Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим" (Мт 6, 12).

К'яра ЛЮБІХ

Переклав з італійської мови о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ

З ХРОНІКИ ВІЗИТУ СВЯТІШОГО ОТЦЯ ДО ПОЛЬЩІ

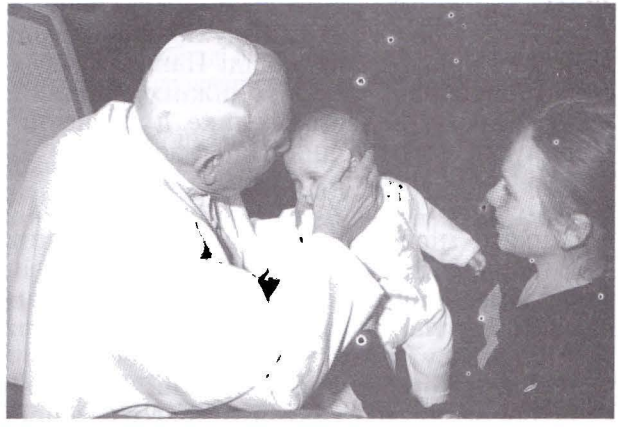

Відбувши успішно свої візити до Канади, Мексики та Гватемали у липні цього року, Папа Іван Павло II здійснив дев'яту апостольську подорож до своєї Батьківщини – Польщі, яка тривала від 16 до 19 серпня. Провідна тема візиту – таємниця Божого Милосердя. Цього разу Святіший Отець побував у польській столиці – Кракові. З цим старовинним містом пов'язані роки його студій, священичого, а згодом і митрополичого служіння.

Тисячі вірних, духовенство, монахи і монахині численних Чинів та Згромаджень прийшли привітати Папу **16 серпня** на летовище, яке знаходиться за 11 кілометрів від міста. Особливе духовне піднесення відчувалося серед молоді, яка з великим пієтетом ставиться до Святішого Отця. Відбувши офіційну церемонію на летовищі, Римський Архиєрей відбув до митрополичих палат Кракова, де й досі зберігається та сама обстава, що й за часів його духовного проводу в 70-х роках.

17 серпня десятки тисяч краків'ян та паломників вітали Папу на вулицях міста, коли він на своєму традиційному папамобілі їхав на посвячення новозбудованого костелу Божого Милосердя у Лагєвніках. У цьому місті активно діють сестри Милосердя Матері Божої. Величний храм умістив велику кількість духовенства, монашества та вірних. На церемонії посвячення були присутні 12 кардиналів (серед них два зі Львова – Блаженніший Любомир кардинал Гузар та Його Еміненція Мар'ян Яворський).

У своїй проповіді Святіший Отець згадав про католицьку монахиню – св.Фаустину Ковальську, яка пізнавала Боже милосердя впродовж цілого свого короткого життя аж до смерті. Ця монахиня, як наголосив Папа, засвідчила те, що для людини немає іншого джерела надії як тільки милосердя Бога. Слова св. Фаустини "Ісусе, я надіюся на Тебе", які можна прочитати на відомому образі Божого Милосердя, особливо необхідні, на думку Святішого Отця, у сьогоднішній час, коли у світі так багато насильства і несправедливості.

Кульмінаційною точкою апостольської подорожі Папи стала у неділю, **18 серпня**, урочиста св. меса у парку Кракова – Блонях. Більше двох мільйонів вірних – з Польщі, України, Литви, Словаччини, Італії, Франції, Грузії, Росії, Білорусії та інших країн – при

сонячній погоді заповнили величезну територію цього парку. На св. месі були присутні президенти Польщі, Литви та Словаччини. На імпровізованому престолі Святіший Отець відслужив св. месу разом із 12 кардиналами та 150 єпископами, беатифікувавши чотирьох Слуг Божих – трьох духівників та одну монахиню Римо-Католицької Церкви. У проповіді Папа згадав їхні побожні діла та ревне служіння заради добра ближніх. Поляки та прочани з багатьох країн Європи виявили велике духовне піднесення на цій св.месі. Пополудні того ж дня Папа поїхав до Вавелю та помолився на могилі своїх батьків.

19 серпня Папа Іван Павло II побував у ще одному пам'ятному для нього місці – Кальварії, де знаходиться величний костел із чудотворною іконою Матері Божої. Тут він відслужив св. месу разом з численними кардиналами, владиками та отцями Бернардинами (вони мають у Кальварії монастир та обслуговують цей костел) за присутності великої кількості вірних.

Ввечері того ж дня Святіший Отець відлетів літаком до Ватикану попри чутки, що він назавжди залишиться в одному з монастирів Польщі, і попри гаряче бажання багатьох вірних, які закликали його це зробити. Але Папа жартома наголосив, що не хоче еміґрувати з Рима, а, як справжній наслідник св.апостола Петра, прагне йти дорогою служіння для добра цілої Вселенської Церкви та людських душ.

За повідомленнями Ватиканського радіо та інтернет-видань
підготував Ігор СКЛЕНАР

НАМ ПИШУТЬ

Слава Ісусу Христу!

На сторінках "Місіонаря" висловлюю щиру подяку Матері Божій Неустанної Помочі та св. ап. Юді Тадею за отримані ласки та заступництво перед Богом. Я успішно склала вступні іспити до Львівської Богословської академії.

Надія Недільна,
с. Реклинець на Львівщині

Шановна редакціє!

Хочемо висловити найщирішу подяку Найсвятішим Серцям Ісуса та Марії за допомогу, а св. Юді Тадею за заступництво. Щиро вдячні за те, що наші повсякденні клопоти і проблеми вирішуються, за вступ до омріяних навчальних закладів і їхнє закінчення, за успішне працевлаштування. В особливий спосіб дякуємо Господеві й небесним заступникам за те, що, пройшовши через роки випробувань, ми врешті стали подружжям. Ми продовжуємо молитися до Бога та просити заступництва святих.

З повагою
Роман і Марійка,
Жидачівський р-н Львівської обл.

ДОПУСК БОЖИЙ

11 вересня минулого року в Нью-Йорку (США) внаслідок терористичних актів зникли з обличчя землі два будинки-близнюки у Манхеттені (а разом з ними і частина кварталу міста) і були піддані атаці терористів будівлі Вашингтона. Того трагічного дня загинуло понад 5 тисяч людей, було поранено десятки тисяч осіб, а мільйони зазнали душевних травм. Чимало людей ще й досі живуть у постійному страсі.

Якщо трагедію в Америці, катастрофу на Скнилівському летовищі у Львові й декілька аварій у шахтах Донбасу можемо приписати людській злобі, халатному ставленню до обов'язків, то деякі інші нещастя і лиха, зокрема повені, землетруси, урагани, які часто забирають численні людські життя, можуть спонукати людей до спокусливої думки, що це вина Бога.

Щодо першої категорії перерахованих катастроф, у яких завинили люди, впевнено можемо сказати, що це не воля Божа, бо Господь не хоче насильства і не хоче, щоб людина знущалася над людиною. У другій категорії нещасть можемо говорити про допуск Божий. Господь, який є люблячим батьком усіх людей на світі допускає (і це щораз частіше стається), щоб природні катаклізми були немовби напоумленням Його неслухняних дітей.

Зі Святого Письма і катехизму знаємо, що Господь всемогутній і Він не хоче смерті грішників, але їхнього навернення. Однак внаслідок різних природних нещасть гинуть не лише праведні, але й грішні. Доводиться нам тоді ще раз задумуватися, чому милосердний Господь допустив таке, чому не використав Свою всемогутність і не дав грішникам нагоду покаятися і навернутися. Так само всі вище згадані катастрофи, які стали наслідком людських дій, спонукають нас до ще одного питання: чому Господь Бог не зберіг невинних дітей від лиха, а дозволив, щоби вони, не зробивши нічого доброго на цьому світі, вже з нього відійшли.

Повної відповіді на наші запитання ми, мабуть, ніколи не знайдемо. Лише добрий Господь знає, чому когось у ранньому віці забирає до Себе, а іншим дає можливість як слід приготуватися до смерті й померти вже у зрілому і похилому віці.

Зі Святого Писання та з історії Церкви знаємо, що найбільше на цьому світі натерпілися ті люди, які були щиро віддані Богові, і що дуже багато порядних людей відійшли з цього світу передчасно, в жорстоких муках. Сам Божественний Спаситель попередив Своїх учнів, а через них і нас про гоніння і нелегкий земний шлях: "Переслідували Мене, переслідуватимуть і вас".

Пам'ятаймо слова св. апостола Павла: "Тим, хто Бога любить, усе співдіє на добро". Отож, гоніння, каліцтво, втрата маєтку чи навіть передчасна смерть – усе це співдіє на кінцеве добро: спасіння душі і вічну нагороду. Християни, які свідомі цього, не повинні мститися своїм гонителям і винуватцям, а терпеливо очікувати надолуження справедливості. Нехай не нарікають на свою долю потерпілі, бо їхня нагорода не пропаде. Господь, справедливий Суддя, стократно винагородить за всі заподіяні їм кривди.

Тому, дорогі наші браття і сестри, що потерпіли на Скнилівському летовищі, закликаємо вас не падати духом й не зневірюватися. Наш Божественний Спаситель також страждав, численні Його послідовники впродовж двохтисячолітньої історії християнства терпіли набагато більшу від вашої кривду. Однак вони не нарікали, не падали духом, а уповали на Бога, Отця і Вседержителя. Господь Ісус Христос у Нагірній проповіді закликав усіх засмучених до радості й надії, кажучи: "Блаженні засмучені, бо будуть утішені" (Мт 5, 5).

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАРОБІТЧАН У ГРЕЦІЇ

Вже четвертий рік в Афінах у Греції діє українська парафія. Початок цьому поклав о.Святослав Шевчук за дорученням Блаженнішого Любомира кардинала Гузара. На Різдво 1998–1999 років він згуртував першу громаду українських парафіян. Свої двері для українських вірних відкрила грецька греко-католицька церква з благословення екзарха для греків-католиків східного обряду Преосвященного владики Анаргіроса, який надав українцям нижнє приміщення катедрального храму.

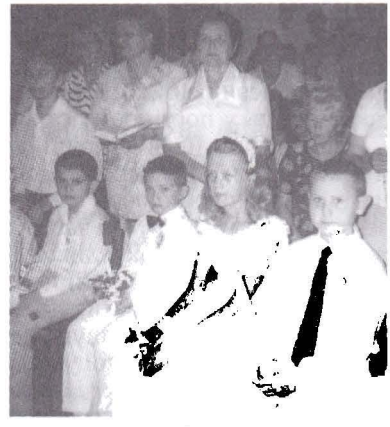

На світлині: діти української парафії в Греції під час урочистого св.Причастя.

З квітня 2001 року до Афін приїхали дві сестри Василіянки – *Рафаїла Ліпницька і Миколая Ромах*, на прохання місцевого єпископа, щоб охопити працю при парафії, а також катехизацію наших дітей і молоді. У цей час у парафії не було українського пароха, тому відповідальність в певній мірі лягла на сестер. У жовтні того ж року була розпочата праця над встановленням іконостасу, до чого жертвенно спричинилися наші парафіяни. У кінці грудня роботи, які виконували українці, були закінчені. Вірні, приходячи до церкви, з радістю промовляли: "Тепер у нас так, як в Україні".

У березні 2002 року за дорученням Блаженнішого Любомира до Атен приїхав о. Любомир Дацiв. Він із великим запалом почав працювати у парафії, що ще більше згуртувало наших людей (так, приміром, до великодньої сповіді приступили сотні українців). Під проводом отця пароха три дні великодніх свят на подвір'ї біля катедри проводилися гаївки. Не одне українське серце у ці дні чулося немовби в Україні. А на свято Зіслання Святого Духа до першої св. Сповіді й урочистого св. Причастя приступили наші наймолодші парафіяни.

Українців в Греції офіційно нараховується близько 60 тисяч, які вважаються заробітчанами. В більшості це жінки. Деяким з них вдалося перетягнути до Греції свої сім'ї, що є кращим варіантом. Тих же, які є самотні на чужині, можна поділити на дві групи: перші тужать за своїми рідними, і ця любов провадить їх до великої і відданої самопожертви; другі, на жаль, не мають стільки духовної стійкості, щоб встояти перед спокусами.

Все ж таки поміж цим усім віруюча душа прагне віднайти хоч декілька хвилин спокою, тому в будні, хто має можливість, хоч на кілька хвилин заглядає до церкви. У неділі церква переповнена, на св. Літургію приходить близько 300-400 людей, хоча це ще далеко не всі. Після Служби Божої наші вірні збираються у великому залі парафіяльного дому греків, де мають можливість поділитися одні з одними своїми проблемами і радощами. А ввечері наші українці-заробітчани знову повертаються на місце своєї праці.

У такому житті, де переважає непосильна праця, приниження людської гідності і туга за рідною домівкою, наших людей може підтримати і об'єднати тільки молитва, в якій вони віднаходять силу нести свій хрест у наймах на чужині, і добрий та милосердний Господь їх у цьому не опускає.

Сестри Василіянки у Греції

МОЛОДЬ З ЦІЛОГО СВІТУ В ТОРОНТО

Всесвітня зустріч молоді у Торонто (Канада) стала для Папи-реаліста великим знаком надії. Святіший Отець Іван Павло II, вирушаючи цього року у 97 закордонну подорож, хотів особисто сказати молодим людям, що вони є "сіллю землі й світлом світу".

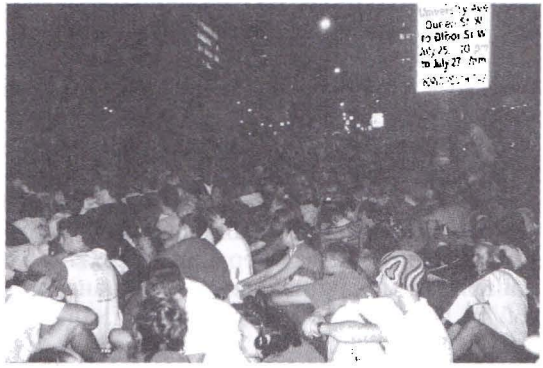

На світлині: під час нічних чувань у Торонто на Світовому Дні Молоді.

Учасники XVII Світового Дня Молоді зі 172 країн світу провели перший тиждень липня у канадських єпархіях, а потім почали з'їжджатися до озера Онтаріо. Молоді люди мешкали у парафіях і школах, багатьох з них гостинно прийняли в своїх сім'ях канадці. Разом з молоддю до Торонто прибув чотириметровий хрест Дня Молоді, переданий канадцям у 2000 році в Римі. Хрест "подолав" шлях понад 42 тисячі кілометрів усією країною.

Папа прибув до Торонто **23 липня** і того ж дня прилетів літаком на острів, який має назву Полуничний. Тут знаходиться літній осередок отців Василіян – декілька будинків, каплиця і Хресна дорога. Наступного дня Святіший Отець активно відпочивав, вирушивши катером на двохгодинну прогулянку по озері, а також багато часу присвятив молитві й читанню.

25 липня Папа зустрівся з молоддю у Торонтському виставковому центрі. Його перша промова для учасників Світового Дня Молоді в Торонто була побудована довкола восьми блаженств із нагірної проповіді Ісуса Христа. Молоді люди уважно вслухалися у слова Святішого Отця, який говорив про те, що вони "покликані до щастя". Не бракувало йому цього дня і гумору.

Наступного дня, **26 липня,** спокій Полуничного острова порушила група молоді з різних країн світу, яка була запрошена на спільний обід із Римським Архиєреєм. 14 хлопців і дівчат, деякі в національних строях, мали нагоду особисто порозмовляти з ним, винісши після цього незабутні враження. Папа дуже дивувався тому, що деякі молоді люди приїхали з дуже далеких країн, приміром, з острова Таїті, що знаходиться у Тихому океані.

Учасники Світового Дня Молоді мали можливість скористати не тільки з молитви (на вулицях Торонто була проведена навіть Хресна дорога, розважання до якої написав Папа Іван Павло II). Вони почули заклик організаторів зустрічі допомогти ближнім. Молоді люди роздавали харчі бездомним, прибирали вулиці й допомагали будувати будинок для вбогої родини, відвідували старших людей і піклувалися неповносправними.

У приміському парку Торонто **27-28 липня** відбулися нічні чування. Прочани заздалегідь займали місця, аби бути якомога ближче до вівтаря та алей, якими мав проїхати Папа. Майже 600 тисяч вірних різного віку тримали у руках запалені свічки та співали релігійні пісні. Можна було побачити сотні різнокольорових національних прапорів, транспарантів із назвами міст і шкіл та написами: "Святіший Отче, ми любимо тебе!".

У своїй промові, зверненій до такої великої кількості учасників чувань, Папа згадав про дві важливі події – Ювілейний рік у Римі й трагічний теракт у Нью-Йорку (США) і закликав роздумувати над тим, яким буде майбутнє світу. Адже сьогодні ми спостерігаємо шалені оберти технологічної революції, яка, керуючись критеріями продуктивності й ефективності, не бере до уваги індивідуальний духовний світ людини та етичні норми. Папа наголосив, що лише Ісус Христос є наріжним каменем, на якому можна надійно будувати своє життя.

28 липня падав дощ і дув сильний вітер з озера Онтаріо, але це не зменшило ентузіазму молоді. Під час св. меси розпогодилося, Папа, перервавши проповідь, сказав: "А ось і сонце!", а потім додав: "Ну, добре, продовжуймо про сіль". Святіший Отець закликав любити Христову Церкву, не концентруватися на маргінальних явищах церковного життя, а думати про більшість священиків і монахів та монахинь, які самовіддано прагнуть служити ближнім і чинити добро. Говорив він і про свій похилий вік, на що молодь скандувала: "Папа молодий! 82 роки – це не 22 чи 23!".

Наприкінці св. меси Папа сказав: "За св. Августином я хотів би повторити: "Ми були щасливі бути разом під спільним світлом". Цьогорічна Торонтська зустріч молоді залишила незабутні враження у молодих паломників із різних країн світу. З Папою вони справді відчули себе "сіллю землі й світлом світу". Наступна зустріч такого масштабу відбудеться у 2005 році в м. Кельн (Німеччина).

Ольга ГЕРИЧ,
учасник XVII Світового Дня Молоді

ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК У КРЕХОВІ

У Крехівському василіянському монастирі 19 серпня 2002 року урочисто відзначено храмовий празник Преображення Господнього. Ця подія Преображення зображена у фресці на запрестольній стіні. У бокових каплицях храму знаходяться дві чудотворні ікони – Матері Божої Верхратської з лівого і св.Миколая Мир-Лікійського з правого боку.

Зі самого ранку вірні з навколишніх місцевостей спішили до церкви, щоб подякувати Богові за тепло, гарну погоду, а також плоди фруктів, що їх вони отримали внаслідок Божої доброти і клопіткої праці.

Урочисту св. Літургію очолив о. Мар'ян Чорнега, ЧСВВ, духівник Крехівського василіянського монастиря, у співслужінні о. Натанаїла Гарасима, ЧСВВ, який, до речі, вже рік служить для наших заробітчан у Португалії, та о. диякона Андроніка Сеніва, ЧСВВ.

Перед св. Причастям брати Василіяни Макарій Солюк і Роман Шуп'яний склали четверті святі обіти. Численні брати, новики і кандидати разом із великою кількістю вірних приступали до св. Причастя, а з невеличких хорів розносився мелодійний спів церковного хору під керівництвом о. Василя Мендруня, ЧСВВ.

Після Служби Божої було освячено першоплоди фруктових дерев та винограду. Наприкінці урочистих відправ відбулося мирування.

Збагнувши важливість терпеливого несення свого власного хреста на шляху до преображення у нову людину, як кінцевої мети земної подорожі, вірні поверталися до своїх домівок, піднесені на дусі й з бажанням прийти ще раз до Крехівського монастирського храму.

Мирослава ЛУЧКА

МОЛОДІ МОНАХИ СКАЗАЛИ "ТАК" БОГОВІ

У колисці василіянського монашого життя у Крехові наприкінці серпня цього року відбулися три важливі події – канонічна візитація о. Протоігумена Йосифа Будая, ЧСВВ, реколекції під проводом о. Василя Зінька, ЧСВВ і складання перших монаших обітів 23 новиків.

Остання подія відбулася 28 серпня у Крехівському храмі Преображення Господнього. Очолив Богослужіння ігумен цього монастиря о. Тома Кушка, ЧСВВ. Після обітів брати скеровані у різні монастирі, де продовжать свою монашу формацію молитвою, працею і навчанням.

***

На світлині: під час складання перших обітів у с. Малий Березний.

У мальовничому селі Малий Березний, що на Закарпатті, 18-19 серпня цього року відбувся молодіжний з'їзд і фестиваль релігійної пісні, а також відпуст. Зворушливою була Хресна дорога, коли від стації до стації великий дерев'яний хрест несли представники влади, війська та молодь з різних парафій і організацій. Проповіді на стаціях голосили отці-місіонери Василь Зінько, ЧСВВ, Йосафат Воротняк, ЧСВВ та численні священики.

Під час Служби Божої, яка відправлялася 18 серпня ввечері, кандидати Йоанікій, Варнава і Вінкентій облеклися у монаший габіт. Наступного дня вісім новиків склали свої перші монаші обіти на руки о. Лева Голдейда, ЧСВВ, генерального консультора з Рима. Обряд постригу здійснили о. магістр Віктор Батіг, ЧСВВ і о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ.

Дуже багато вірних взяли участь у Богослуженнях, Хресній дорозі, а також приступили до св. Тайн Сповіді і Причастя. Вірні приїхали не лише із різних куточків Закарпаття, але й з парафій Львівщини. На Службі Божій співав молодіжний хор "Відлуння" з Дрогобича.

***

На світлині: бр. Йосафат Фітель, ЧСВВ (у центрі) з отцями і братами Василіянами.

Професію довічних обітів склав бр. Йосафат Фітель, ЧСВВ, який вивчає у Варшаві філософію і богослов'я. Урочистість відбулася у його рідному селі Коти Яворівського району на Львівщині. Св. Літургію очолив о. Володимир Палчинський, ЧСВВ у співслужінні декількох священиків.

Редакція "Місіонаря" бажає новопрофесу, братам і новикам рясних Божих ласк і опіки Матері Божої в їхньому подальшому монашому служінні!

ВІДНАЙДЕНО МОГИЛИ БЛАЖЕННИХ СЕСТЕР ЙОСИФІТОК

*27 червня 2001 року під час візиту Святішого Отця в Україну на Божественній Літургії було проголошено блаженними разом з іншими мучениками дві сестри Згромадження св. Йосифа – **с. Олімпію Біду та с. Лаврентію Гарасимів.** Подаємо до вашої уваги розповідь сестер Йосифіток Анни і Павли про пошуки місця поховання блаженних сестер, яке знаходиться в с. Харськ Томської області в Росії.*

На світлині: страдницький шлях блаженних мученць. Лаврентії та Олімпії.

До поселення Харськ, місця поховання блаженних сестер Йосифіток, нас супроводжував семінарист Львівської духовної семінарії Святого Духа Ігор Максимів, який народився і виріс в Росії (Омській області).

У м. Омську ми зіткнулися з труднощами, які були пов'язані з місцем поховання блаженних сестер: був сумнів, чи взагалі збереглися їхні могили, бо на даний час в поселенні ніхто не проживає.

З благословення Преосвященного владики Гліба Лончини ми відвідали місцеві парафії українців міст Омська, Томська, Новокузнецька. У місті Томську ми мали змогу ознайомитися з діяльністю сестер Пресвятої Євхаристії, які активно займаються катехизацією дітей та молоді, а також працею сестер Милосердя *(це Згромадження, яке заснувала Мати Тереза з Калькутти – прим. ред.)*, котрі доглядають за найбільш опущеними людьми.

Парох римо-католицької церкви о. Андрій Дуклевський погодився поїхати разом з нами на місце поховання блаженних сестер. Того ж дня з Новокузнецька приїхав греко-католицький священик Олексій Баранніков, з яким ми узгодили план наших пошуків.

На світлині: місце поховання блаженних сестер Олімпії та Лаврентії.

Наступного дня ми вирушили в дорогу. Подолавши 300 кілометрів, ми прибули до міста Могочино і на паромі перетнули ріку Об. А далі нас чекала незнана важка дорога тайги. Неймовірні хмари комарів та мошок ставали на заваді нашим пошукам. За 15 кілометрів від села Сулзат наша машина загрузла в болоті. Протягом трьох годин ми шукали допомоги, і нашим рятувальником-провідником став місцевий мисливець Олександр.

На схилі дня ми нарешті добралися до бажаного поселення Харськ, яке здивувало нас тим, що там були люди. Виявляється,

що на літній сезон у поселення приїжджають колишні жителі. Вони і вказали нам, де знаходиться місцевий цвинтар.

На превелику радість нам одразу вдалося знайти могили блаженних сестер, які були огороджені дерев'яним парканом. Між могилами лежав дерев'яний хрест. З детальних архівних описів поховання та похорону сестер, а також розповіді очевидиці – старенької сестри Арети Лях, ми зрозуміли, що це і є могили наших блаженних мучениць.

Ми подякували Господеві за успішне віднайдення могил Зараз усі сестри нашого Згромадження з радістю готуються до перепоховання мощей наших блаженних сестер Олімпії Біди і Лаврентії Гарасимів.

Сестри Йосифітки Анна і Павла

ЗГРОМАДЖЕННЮ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ – 110 РОКІВ

У невеличкому селі Жужеляни (колись с. Жужель) на подвір'ї перед старовинною дерев'яною церквою відбулася велика духовна урочистість – відзначення 110-ї річниці від часу заснування Згромадження сестер Служебниць Непорочної Діви Марії.

Це Згромадження зародилося з ініціативи о. Єремії Ломницького, ЧСВВ та о. Кирила Селецького, пароха с. Жужель. Співзасновницею та першою Служебницею стала мати Йосафата Гордашевська. Нині Згромадження сестер Служебниць складається з 8 Провінцій і нараховує близько тисячі членів. Сестри Служебниці працюють в 14 країнах світу.

На цьому небувалому торжестві були присутні більше 100 сестер Служебниць з України, Словаччини, Югославії, Канади і Польщі. До Жужелян приїхала з Рима і головна настоятелька сестер Служебниць мати Дженес Солюк, СНДМ.

Архиєрейську св. Літургію відслужив Глава УГКЦ кардинал Любомир Гузар. З ним співслужило більше 20 священиків і два диякони. Після третього антифону довічні обіти склали три сестри Служебниці – Анатолія, Стефанія і Святослава.

На світлині: під час урочистостей в с.Жужеляни Блаженніший Любомир Гузар

Під час св. Літургії проповідував Блаженніший Любомир, який, між іншим, наголосив, що с. Жужеляни може стати відпустовим місцем, бо став колискою такого заслуженого Згромадження у нашій Церкві, яке удостоїлося і двох блаженних *(преп. Йосафата Гордашевська і мучц. Тарсикія Мацьків – прим. ред.)*. Тим більше, що відтепер у Жужельській церкві на бічному правому престолі знаходяться мощі блаж. Йосафати, які з цієї нагоди привезла з Рима мати Дженес.

Серед священиків були присутні представники Сокальської єпархії, на території якої лежать Жужеляни, Самбірсько-Дрогобицької, Перемишльсько-Варшавської єпархій, а також отці Василіяни. У святкуванні цього ювілею взяли участь монахині різних Чинів і Згромаджень, зокрема сестри Студитки, сестри Василіянки, сестри Пресвятої Євхаристії і сестри св. Йосифа. Сотні вірних з різних міст і сіл прийшли розділити радість сестер Служебниць.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

ІВАН ПУЛЮЙ – ПЕРЕКЛАДАЧ БІБЛІЇ

Хочемо познайомити наших читачів із непересічною постаттю українського вченого-фізика і електротехніка Івана Пулюя, який не тільки вписав своє ім'я на сторінках світової науки, але й своїми перекладними працями збагатив бідний у минулому фонд української релігійної літератури.*

Іван Пулюй, син заможного міщанина Павла Пулюя, народився 2 лютого 1845 року в містечку Гримайлові, що на Тернопільщині. Після закінчення Тернопільської класичної гімназії навчався з 1865 року на теологічному і філософському факультетах Віденського університету.

З 1874 року працював викладачем фізики й математики у Військово-морській академії у Рієці (Хорватія). У 1876 році здобув науковий ступінь доктора філософії у Страсбурзькому університеті. З 1884 до 1916 років – професор Німецької політехніки у Празі, а пізніше її ректор. Помер 31 січня 1918 року в Празі, де і похований.

З цих коротких біографічних даних видно, що Іван Пулюй більше 50 років навчався і працював далеко від рідних сторін. Однак усе те, що сприйняло його дитяче серце від батьків і висока національна свідомість української молоді в Тернопільській гімназії стали тим фундаментом, що не дозволив йому на чужині зректися своєї греко-католицької віри і свого українського народу.

Під час навчання на теологічному факультеті Іван Пулюй організував товариство українських богословів і склав програму видання українською мовою освітньої та релігійної літератури. У 1869 році він видає у Відні власний переклад *"Молитвослова"* накладом три тисячі примірників, з яких половина призначалася для українців, що служили в австрійському війську. Доповнене друге видання цього "Молитвослова" під назвою "Молитовник для руського народу" було видане коштом Івана Пулюя у Відні 1871 року.

Обидва видання схвально сприйняла українська преса, хоча були і перешкоди. Тодішня церковна влада намагалася зберегти в релігійній літературі так зване "язичіє", тобто вплив москвофільських тенденцій. Іван Пулюй аргументовано довів хибність і шкідливість такого підходу, вказуючи, що "забороняти народові молитовник в його власній мові, а

* Цей вчений є винахідником багатьох фізичних і електротехнічних приладів, учасник Всесвітньої виставки в Парижі у 1878 році, власник низки патентів. Його наукові дослідження стосуються електричного розряду в газах, молекулярної фізики та електротехніки змінних струмів, дослідів особливостей катодових променів, які пізніше отримали назву рентгенівських.

За допомогою сконструйованої ним лампи, що дає найінтенсивніший потік Х-променів, виконано в 1896 році першу в світі рентгенограму цілого організму дитини! Якщо б Іван Пулюй запатентував цей свій дослід з Х-променями, то у світі зараз користувалися би не рентгенобладнанням, а пулюйобладнанням.

давати незрозумілий, значить, що годитись: нехай нарід розуміє молитву, як хоче".

Відомий літературознавець Кирило Студинський зазначав, що "своїми молитовниками поклав Іван Пулюй почин до дальших перекладів", якими зайнявся гурток відомих священиків під проводом о. д-ра Сильвестра Сембратовича, пізніше галицького митрополита.

Іван Пулюй перекладав із грецької мови псалми, але вершиною його наполегливої праці в царині перекладання релігійної літератури українською мовою став спільний з Пантелеймоном Кулішем переклад **Нового Завіту** з грецької мови.

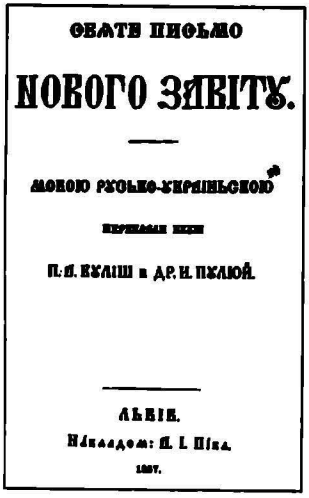
СВЯТЕ ПИСЬМО
НОВОГО ЗАВІТУ.
МОВОЮ РУСЬКО-УКРАЇНСЬКОЮ
ПЕРЕКЛАЛИ ЇЇ
П. О. КУЛІШ І ДР. І. ПУЛЮЙ.
ЛЬВІВ.
НАКЛАДОМ: Ш. І. ПІКА.
1887.

Результатом їхньої величезної праці було послідовне у 1871 році видання у Відні окремих Євангелій від Матея, Марка, Луки та Івана (наклад першого видання – п'ять тисяч примірників, інших – три тисячі). У 1880 році Новий Завіт вийшов у друкарні Наукового товариства ім. Т.Шевченка у Львові, а пізніше низку видань Нового Завіту здійснило Британське біблійне товариство.

Вихід у світ Нового Завіту українською мовою був відзначений російською періодикою. Зокрема, у поважному журналі "Вестник Европы" з'явилася рецензія, в якій підкреслювалось, що це видання ближче до народної української мови, ніж російськомовне видання "Новаго Завета" до народної російської мови.

Над перекладом **Старого Завіту** працювали Іван Нечуй-Левицький, Пантелеймон Куліш та Іван Пулюй. **Повне видання Біблії** українською мовою в їхньому перекладі вперше було надруковане у Відні у 1903 році. До 1920 року було здійснено п'ять перевидань цієї Біблії у Відні і два видання у 1944 та 1947 роках у Нью-Йорку та Лондоні.

Можна відзначити нелегку кропітку працю перекладачів. За словами Івана Нечуя-Левицького, порівняно велика її частка дісталася Іванові Пулюєві, як знавцеві класичних мов і богослов'я. Закінчені тексти перекладу порівнювалися з церковно-слов'янським, російським, польським, сербським, німецьким, латинським, англійським і французькими текстами.

Тому не дивно, що це Святе Письмо було високо оцінене передовою українською інтелегенцією як у Галичині, так і на Східній Україні. Навіть Літургічна комісія в Римі під керівництвом Патріарха Йосифа Сліпого у 1976 році, тобто більше сто років після видання Нового Завіту, дуже похвально висловилася про Біблію Пантелеймона Куліша, Івана Нечуя-Левицького та Івана Пулюя в українському перекладі.

Іван Пулюй був ревним оборонцем рідної мови не тільки в Галичині, але й на Східній Україні, де українську мову було заборонено відповідними державними указами. Він відстоював права української мови, звертався до російського керівництва і членів Російської академії наук із вимогою дозволити поширення Святого Письма українською мовою в Російській імперії. Однак його прохання було визнане як таке, що "не подлежіт удовлєтворенію".

Іван Пулюй написав ряд гострих публіцистичних статей у львівській газеті "Діло", у яких критикував політику Росії щодо України, зокрема щодо заборони української мови. Також він надіслав до "Главного управления по делам печати" текст протесту, у якому писав: "Переклади св. Письма дозволені в російській імперії на більше як на 36 мовах. Вільно там навіть монголам, туркам і татарам читати і проповідати слово Боже на своїй мові, вільно й полякам і таким славянським народам, як серби, болгари та чехи, що живучи розсіяні по всій Імперії, становлять тільки малесенький процент росийского населеня, не вільно тільки – 25 міліоновому руско-українському народови".

Цікаво, що він зумів одержати дозвіл від японської влади на поширення духовного слова українською мовою серед частини вояків-українців, полонених під час російсько-японської війни 1905 року, а від уряду "батюшкі-царя" він такого дозволу не отримав.

Важливою справою усього свого життя Іван Пулюй вважав працю над перекладом релігійної літератури українською мовою. Він був впевнений, що "молитва тільки тоді годиться Господеві, коли із серця походить, і тільки тоді *багата плодами*. Хто, питаюсь, розумний, маючи на цілі зрушити людське серце, говоритиме до збору бесідою чужою, незрозумілою".

Хочеться підсумувати величезну працю над перекладом Біблії видатного вченого Івана Пулюя його ж таки словами: "Нехай же і на Україні присьвічує слово Боже вбогим людям по хатах їх та приносить їм всі благодаті неба і землі, а тим самим і державі, в котрій доля судила їм жити. Нехай і там перейде темна і глуха ніч без туч і громів, нехай настане ясний день, осьвітлений та огрітий сонцем правди і любови до ближнього. Нехай не гине нарід український рабом в темряві духовій!".

Підготувала Віра АРІВ
За виданням Романа Ґайди і Романа Пляцка "Іван Пулюй"
(Львів, 1998)

З ДІЯЛЬНОСТІ ВАСИЛІЯНСЬКОГО ФОНДУ ДОПОМОГИ

(Продовження. Початок у чч.7 і 8 за 2002 р.)

На прохання шановних членів ВФД продовжуємо друкувати перелік міст і сіл, а також країн, звідки поступають пожертви.

11. Городоцький р-н: м.Городок, м.Комарно,
с.Тулиголови, с.Суховоля, с.Черлени, с.Цупів, с.Артище, с.Повітно, с.Братковичі, с.Партищів, с.Мшана, с.Великий Любінь, с.Лугаші, с.Долиняни, с.Монастирець, с.Залужани, с.Мости, с.Угри.

12. Кам'янсько-Бузький р-н: м.Кам'янка-Бузька, смт.Добротвір, с.Колодно, с.Вирів, с.Жовтанці, с.Горпин, с.Запитів, с.Цеперів, с.Сілець, с.Колоденці, с.Руданці, с.Убині.

13. Радехівський р-н: м.Радехів, с.Волиця-Барилова, с.Вузлове, с.Старий Вишків.

(Далі буде)

Подав о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

ВЗАЄМОДОПОМОГА МОЛИТВОЮ І ТЕРПІННЯМ

Перед нещасним випадком, який трапився зі мною минулого року, до мене звернувся парафіянин Василь греко-католицької громади м. Вільнюса з проханням, щоб я поїхав посповідати його похилу віком матір. Вона жила неподалік м. Умань Черкаської області.

Телефоном я не зміг домовитися з Тетяною (так звали цю старшу жінку) про свій приїзд і тоді вирішив це зробити листовно. Невдовзі я отримав від неї листа, у якому вона писала: "... при падінні я пошкодила собі ногу, тому мушу йти до лікарні на лікування. Після того, як я повернуся додому, дуже прошу вас, отче, мене відвідати".

Не минуло багато часу, як Тетяна написала мені знову листа і просила приїхати, бо лікування закінчилося і вона видужувала вдома. Прочитавши листа, я вирішив поїхати до неї наступного вівторка. Та, на жаль, у п'ятницю я впав з підвищення для ремонтних робіт, яке стояло у монастирі м. Бар, й отримав важку травму. Довелося мені довгий час перебувати з переломом стегнової кістки в лікарні, а потім я переїхав до Крехівського монастиря.

Кожна недуга є для нас своєрідним випробуванням. Ми відчуваємо біль свого немічного тіла, однак, душевні переживання переважають над фізичними стражданнями. Добре, коли нас відвідують близькі, родичі, знайомі, які намагаються нас заспокоїти і полегшити наші терпіння добрим словом. Їхня турбота і любов підносять нас на дусі, ми відчуваємо, що ми не самотні. Про відвідування хворих Ісус Христос говорить: "... я був хворий, і ви навідалися до Мене" (Мт 25, 36). За цей добрий вчинок він обіцяє Царство Небесне, приготоване для нас від сотворення світу.

Коли до нас навідується лікар, то його цікавить стан нашого здоров'я. Він призначає лікування, дає поради, тим самим прагнучи полегшити наш біль і вилікувати наше немічне тіло. Та дуже важливу роль для хворого відіграє священик, бо він дбає за здоров'я духовне. Добре, коли хвора людина має постійного духовного провідника.

Моїми постійними духовними провідниками під час мого перебування в Крехові були о. Вінкентій Прихідько, ЧСВВ з Канади та о. Мар'ян Чорнега, ЧСВВ, за що я їм дуже вдячний. Щодня до мене приходив о. Вінкентій, якому я жалівся на свої немочі. Він клав на мене свої руки, відмовляв молитву і заспокоював такими словами:

– Терпіння – це дар Божий, тому приймайте їх з великою подякою. Бог вибирає людей, з якими може терпіти. Ви можете у добрій вірі доповнити чашу терпінь, з якої пив сам Спаситель Ісус Христос.

– Прошу отця, – відповідав я йому, – я все це розумію, але я настільки немічний, що у своїх думках не обходжусь без нарікань.

– Це правда, – говорив о. Вінкентій. – Одне говорити, а зовсім інше – нести хрест власних терпінь, які є великим скарбом і ним можна навертати гріш-

ників та полегшувати терпіння душ у чистилищі. Не всі мають таку можливість. Я також її не маю. А хіба ви не знаєте таких людей, за кого могли би пожертвувати свої душевні чи тілесні болі?

Після такого духовного напімнення я роздумував над таємницею наших терпінь. Христос, друга Божа особа, терпить і приймає хресну смерть із-за любові до людей. Він такий близький і доступний нам у Пресвятій Євхаристії. Тож до кого нам йти, як не до Нього?

У монастирі також перебував важкохворий брат Пахомій. Уже більше трьох років він страждає від остеопорозу кісток. Ця хвороба прикувала його до ліжка, але він свідомо приймає терпіння, які дає йому Господь. Він завжди підносив мене на дусі, кажучи:

– Отче, прийміть свій хрест, а Бог в особливий спосіб покличе до вас Симона Киринейця, який допоможе цей хрест нести. Не втрачайте надії на Боже милосердя.

Щовечора перед сном я читав декілька сторінок зі щоденника св. Фаустини Ковальської "Боже милосердя". У її записах я знаходив спокій душі.

В кінці року я вирішив написати листа до Тетяни. Привітав її з Різдвяними святами і пояснив причину, чому я не зміг приїхати. А через місяць до Крехова приїхав її син Василь з о. Павлом Яхимцем, ЧСВВ із Вільнюса. Вони сказали, що Тетяна померла, і просили мене, щоб я відслужив Служби Божі за упокій цієї доброї жінки, з якою я так і не зустрівся.

Коли я попросив у о. Василя Мендруня, ЧСВВ, магістра новиків Крехівського монастиря, дозволу відслужити дев'ять св. Літургій у намірі за померлу Тетяну, то він сказав ще відслужити десяту за її родину.

Я відчував, що Тетяна, правдоподібно будучи в чистилищі, своїми терпіннями виєднала в Бога полегшення моїх терпінь. Коли я відправляв Служби Божі, з кожним днем мені ставало легше на душі. Уже на третій день я не відчував болю у серці і виразки, у мене з'явився апетит. На сьомий день велика радість заповнила мою душу. На восьмий і дев'ятий дні я, як ніколи, мав настрій з приводу того, що видужую і допомагаю покійній Тетяні своїми молитвами. У мене з'явилася надія на повне видужання.

Хоча за мене молилися у Барі, Львові, Крехові, Золочеві, та все ж таки я вдячний цій добрій жінці. Я мав добрий приклад того, як ми своїми молитвами чи Службами Божими допомагаємо душам у чистилищі, а вони своєю вдячністю допомагають і нам. У цьому повчальному випадку я побачив і дійсно відчув, яку велику потребу в наших терпіннях мають душі в чистилищі.

Тож не біймося терпінь, приймаймо їх як Божу волю, жертвуймо їх у добрих намірах, зокрема за душі в чистилищі. Тоді будемо вдячні за них Господу Богу, незважаючи на те, звідки вони походять – чи від наших ближніх, чи від недругів. Це нелегко усвідомити, але цьому навчає нас Ісус Христос: "Коли хто хоче йти за Мною, нехай себе зречеться, візьме щодня на себе хрест свій і йде за Мною" (Лк 9, 23).

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ,
м. Золочів

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ЧИН СЬОГОДНІ: СЕСТРИ ВАСИЛІЯНКИ (9)

(УКРАЇНА)

Жіночі монастирі називаються "василіянськими", оскільки в основу їхнього уставу лягли правила св.Василія Великого. Митрополит Венямин Рутський уклав "Витяг з правил св.Василія Великого для інокинь", яким монахині Василіянського Чину користувались до кінця 19 ст.

На початку 18 ст. нараховувалося 40 жіночих василіянських монастирів. За правління цісаря Йосифа II вони були ліквідовані, за винятком двох, які діяли у Словіті (Львівська архиєпархія) та в Яворові (Перемиська єпархія). У 1784 році австрійська влада заборонила прийняття дівчат до новіціяту і цим самим засудила жіночі монастирі на занепад.

Через якийсь час митрополитові Михайлу Левицькому в 1821 році вдалося отримати дозвіл на відкриття новіціятів у Словіті і Яворові, але за умови, що сестри будуть проводити виховну працю з дітьми і молоддю. Благочинні пожертви сприяли духовному та економічному розвитку жіночих василіянських монастирів. У 1823 році у Словітській, а у 1848 році у Яворівській обителях засновується виховна школа для дівчат.

Внаслідок реформ, які провели митрополити Сильвестр Сембратович та Андрей Шептицький, сестри Василіянського Чину розширили свою діяльність, створили нові монастирі в Галичині та поза її межами. Сестри Василіянки працювали в дошкільних дитячих закладах, школах, спецшколах, сиротинцях, учительських семінаріях тощо. З першим приходом більшовиків у Галичину в 1939 році усі ці заклади ліквідовуються. Монастирі сестер Василіянок закриваються, але, незважаючи на це, вони продовжують існувати підпільно. У 1951 році усі жіночі василіянські монастирі з 12 країн світу об'єднуються в єдиний Чин, очолений головною настоятелькою. Осідок Генеральної управи знаходиться в Римі.

Важкі часи підпілля в Україні призвели до зменшення кількості сестер Василіянок. Однак з 1990 року нові члени почали рясно заповнювати чернечі ряди. Відроджену Провінцію Пресвятої Трійці очолювала спершу с. Емілія Прокопик, ЧСВВ зі США, колишня генеральна настоятелька, потім – с. Констанція Сеник, ЧСВВ. Нині Провінційну управу очолює с. Маргарета Гутник, ЧСВВ.

Провінція Пресвятої Трійці в Україні складається з 13 домів, три з яких знаходяться у м. Львові (по вул. Кирила і Методія, будинки 17 і 21, та по вул. А. Навої, 5/2). Після виходу з підпілля

сестрам Василіянкам віддали дім по вул. Кирила і Методія, який радянська влада використовувала під культучилище. З 1993 року цей дім став осідком Провінційної управи і новіціяту. У ньому проживають близько 40 монахинь, з яких 24 є новичками. Магістрою новичок є с.Софія Городецька, ЧСВВ.

На світлині: провінційний дім сестер Василіянок на вул. Кирила і Методія, 17.

Два доми сестер Василіянок знаходяться у м. Мукачево Закарпатської обл. (по вул. Горького, 35 та по вул. І.Франка, 16), а інші – у смт. Брюховичі біля Львова, де знаходиться кандидатура (зараз там сім кандидаток), с. Верхнє Синьовидне на Львівщині, м. Івано-Франківську, с. Войнилів на Івано-Франківщині, м. Тернополі, с.Вишнівчик на Тернопільщині, м. Ужгороді й м. Хусті Закарпатської обл. Загальна кількість сестер Василіянок – 160, крім новичок і кандидаток.

Сестри Василіянки в Україні проводять катехизацію серед дітей і молоді, зокрема у центрі духовного відродження у смт. Брюховичі, обслуговують василіянські церкви св. Андрія у Львові та Христа Царя в Івано-Франківську. Сестри також працюють в Івано-Франківському катехитичному інституті та музеї-садибі Патріарха Йосифа Сліпого у с. Заздрість на Тернопільщині.

Слід сказати, що сестри Василіянки з української Провінції виконують своє служіння також у Німеччині (2 монахині), Канаді (3 монахині), Греції (2 монахині) та Італії – у Генеральній курії та Українському католицькому університеті св. Климентія в Римі.

с. Лукія МУРАШКО, ЧСВВ

ДУХОВНИЙ МІСТ МІЖ ЛЬВОВОМ І ТОРОНТО

У рамках проведення Всесвітньої зустрічі молоді у Торонто в львівському храмі Пресвятої Євхаристії – Центрі душпастирства молоді – декілька священиків УГКЦ відслужили молебень до Матері Божої. Присутні у церкві молилися за духовне відродження та єднання молоді, зокрема тих молодих людей, які не мали змоги поїхати до Торонто.

З уст о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ прозвучало Послання Святішого Отця до молоді усього світу з нагоди XVII Світового Дня Молоді. Того дня вірні та гості міста мали нагоду помолитися перед копією ікони "Престіл Премудрості", а також отримати ювілейні образки.

Ярослава Царук,
катехит

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ОСЕРЕДОК У ПОГОНІ

За давнім переданням в часи короля Данила у місці, де нині розкинулося село Погоня на Івано-Франківщині, започаткувалося монаше життя. Як василіянські монастирі у Золочеві, Краснопущі, Підгірцях, так і цей монастир Успіння Пресвятої Богородиці у Погоні був заснований завдяки фундації власника Тисьмениці Миколи Потоцького у 1634 році.

Це був один із найдавніших монаших осідків у південній частині сучасної Івано-Франківської області. Протягом 15-17 ст. на цій території, згідно з дослідженнями істориків, діяло аж 32 монастирі. У 1736 році шляхтичка Іванна з роду Потоцьких дала гроші на будову Святоуспенської церкви у Погоні, як подяку за ласки, отримані за посередництвом Матері Божої, зображеної на Погонській чудотворній іконі, яка мала велике почитання серед духовенства і вірних.

Чудотворна ікона Погонської Матері Божої намальована невідомим автором не пізніше 1650 року. Ще в 17 ст. її було приміщено в маленькій церковці, яка мала солом'яний дах. Пізніше ікону перенесли до нової мурованої Святоуспенської церкви в Погоні. Ікона славилася чудами, багато вірних приходило на відпусти. До речі, Погонський храм має щороку 12 відпустів.

Василіянська обитель у Погоні від початку мала самостійний статус, але вже з 1739 року вона приєдналася до Руської Провінції отців Василіян. Монахам у Погоні була доручена пасторальна праця у селі і завдяки їхнім заслугам монастир не було ліквідовано за правління цісаря Йосифа II (1780–1790). У 1911 році Погонський монастир св. Онуфрія був приєднаний до зреформованої Галицької Провінції отців Василіян.

Перша світова війна перервала будівництво нової церкви і монастиря. Перед Другою світовою монастир був перебудований. У 1926–1930 роках тут жили сестри Василіянки. Друга більшовицька окупація цей давній василіянський осередок ліквідувала у 1946 році. У монастирському приміщенні зробили психлікарню, а Святоуспенську церкву зруйнували у 1950 році.

Іконостас і вівтарі, а також чудотворну ікону Матері Божої жителі перенесли до с. Пшеничники. У 1992 році усе збережене церковне майно (в тому числі й чудотворну ікону) було повернено до Погоні.

Зараз ікона знаходиться у дерев'яній церкві (див. на фото на обкладинці) неподалік монастиря на цвинтарі в Погоні, яка до 1992 року знаходилася в с. Рунгори Коломийського району. Ця церковця тимчасово служить за монастирський храм.

На просторій галявині, де колись знаходилися церква, монастир і прибудови до нього, збудоване тимчасове приміщення для Богослужінь під відкритим небом. Тут жертвенно служить о. Никодим Гуралюк, ЧСВВ. Влітку цього року було закладено фундамент під новий храм.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

ЮВІЛЕЙ ЦЕРКВИ У СЕЛІ ЗАВИШЕНЬ

21 вересня цього року жителі с.Завишень Сокальського району святкують ювілей – 120-річчя греко-католицької церкви Різдва Пресвятої Богородиці.

Перші згадки про цей храм сягають ще першої третини 17 ст. На той час це був єдиний духовно-культурний осередок с. Завишень. Серед жителів села завжди переважали українці греко-католики. Священики у цьому селі завжди були не тільки духовними, а й національними провідниками жителів. Парох із 1830 року о. Йосиф Ковшевич в умовах Австро-Угорської імперії активно впроваджував у життя українські національні ідеї.

Нова мурована церква, ювілей якої припадає на 21 вересня цього року, побудована завдяки фінансовій підтримці представниці давньоукраїнського боярського роду графині Потоцької. Керував роботами з побудови храму парох із 1879 року о. Анатолій Тустановський. На свято Різдва Пресвятої Богородиці 1882 року церкву було посвячено. У 1927 році храм стараннями жителів села було відновлено.

Парафіяни с. Завишень допомагали також у будівництві інших церков, і не тільки будівельними матеріалами. Так, коли у Сокалі почали будувати церкву свв. апп. Петра і Павла (побудована у 1904 році), то на будову прибуло чимало завишенців, зорганізованих своїм парохом.

Місійну працю у селі проводили такі отці Василіянського Чину, як Платонід Філяс, Йосафат Скрутень, Атаназій Калиш (уродженець цього села). Відомий галицький краєзнавець о. Василь Чернецький працював із церковною хронікою, а також написав нарис про церкву і село. Зі Завишенським церковним хором виступав відомий композитор і просвітянин о. Віктор Матюк. На початку 20 ст. у цьому селі мали місце тенденції москвофільства і православ'я, але більшість селян залишилися вірними УГКЦ.

Зі с. Завишень походять чотири греко-католицьких священики, які були ревними поборниками національної ідеї. Попри польську політику, т.зв. пацифікацію, село набуло нового культурного розвою, особливо за часів пароха о. Михайла Симка. Він організував Апостольство молитви, заснував читальню "Просвіта" та товариство "Відродження", працював з дітьми та молоддю. За патріотичну діяльність цей жертвенний священик був заарештований комуністичною владою і помер на засланні у 50-х роках минулого століття. Його син Степан, також активний національний діяч і патріот свого краю, пропав безвісти.

У лавах УПА проти польських і більшовицьких загарбників боролося чимало вихідців зі с. Завишень. Отець д-р Лах був закатований під час відправи Служби Божої, а за сповнену національними ідеями проповідь те саме вчинили кагебісти і з отцем Орським.

Внаслідок операції "Вісла" більшість жителів цього села було насильно депортовано, а деяких навіть заслано на Сибір.

З 1951 по 1957 роки храм комуністи перетворили у склад для збіжжя, а згодом – для отруйних хімікатів. Лише протягом 1957–1961 років він знову діяв офіційно, лише як православний. Це обурювало місцеве населення, та невдовзі радянська влада заборонила і такі відправи. Церкву перетворили на музей історії колгоспу. У ній, як це не кумедно звучить, довший час знаходився бюст атеїста ... Леніна.

Проте є і позитивна сторона цих років: на музей історії виділялися кошти, за які також здійснювалися ремонти. Це допомогло зберегти фасад церкви у добротному стані. Завишенцям у час закриття церкви вдалося врятувати кивот, який вони передали на зберігання до с. Поториця. Іконостас, на жаль, пропав.

У 1987–1988 роках почалися заходи щодо відновлення духовного життя. У храмі таємно відправлялися Богослужіння. Першим греко-католицьким священиком, який відправляв Служби Божі після десятків років заборони, був о. Мар'ян Чорнега, ЧСВВ.

Сьогодні церква Різдва Пресвятої Богородиці у с. Завишень стала справжнім духовним осередком села. Тут діють Апостольство молитви, організація "Діти Світла", недільна школа, проводиться духовна робота з молоддю та дітьми.

о. Василь БІЛЕЦЬКИЙ,
парох церкви Різдва Пресвятої Богородиці у с. Завишень,
Тарас ЛЕХМАН

ЦЕРКВІ У ПОТЕЛИЧІ – 500 РОКІВ

Неподалік від м. Рави-Руської на Жовківщині розкинулося мальовниче село Потелич, відоме чотирма давніми дерев'яними церквами, серед яких є і **церква Святого Духа з 1502 року.**

На світлині: церква Святого Духа у с.Потелич.

Ця церква має велику релігійно-культурну цінність. Побудована з обтесаних соснових колод, вона славиться надзвичайними розписами початку 17 ст. На північній стіні храму, де збереглися фрески, мистецьки зображено Страсті Господні та 25 біблійних сюжетів. Однією з найбільших композицій у західній частині церкви є "Воздвиження Чесного Хреста". У церкві збереглося декілька старовинних ікон – "Воскресіння", "Мати Божа з пророками", "Різдво Матері Божої" та інші (деякі з них було вивезено до Львівського музею українського мистецтва). У часи тоталітаризму храм був зачинений.

Поряд із храмом стоїть старовинна дзвіниця, неподалік якої відбулися велелюдні урочистості з нагоди 500-ліття Потелицької святині. До організації свята спричинилися місцева громада та дирекція школи. Архиєрейську св. Літургію очолив єпископ-ординарій Сокальський УГКЦ Кир Михаїл Колтун, ЧНІ, а з ним співслужили численні священики УГКЦ та РКЦ з навколишніх міст та сіл. Окрім вірних, на урочисте святкування ювілею прибули монахині Згромадження св.Йосифа, які мають у Потеличі свій монастир.

Нехай численно зростає громада с. Потелич для добра нашої Церкви й народу і нехай береже давній храм Святого Духа, як пам'ятку для прийдешніх поколінь!

Ольга КРАК

ВІН БАЖАВ ЄДНОСТІ ЦЕРКВИ

Народився **о. Стефан Федір** 8 травня 1923 року у багатодітній родині в Ужгороді. Після закінчення Ужгородської греко-католицької семінарії. Стефан Федір 14 вересня 1947 року був висвячений на священика владикою Теодором Ромжею* *(нині блаженний – прим. ред.)*. Невдовзі новоієрея призначили парохом с. Кобилецька Поляна, а через рік – с. Люта Великоберезнянського району, у якому душпастирював до 1949 року.

Як тільки радянська влада повністю взяла під контроль Закарпаття, то КДБ розпочало послідовну роботу зі знищення УГКЦ на цих теренах. Священиків, як і в Галичині, змушували переходити на "московське православ'я". Кожних три місяці о. Стефана Федора за сприянням "органів" звільняли з роботи, незважаючи на те, що він мав двох маленьких дітей, яких повинен був утримувати. Його тестя, о. Йосифа Микиту, пароха в с. Косівська Поляна, було ув'язнено за те, що не підписав "перехід на православ'я".

Отець Стефан пізніше згадував, як його разом з іншими священиками викликали в КДБ на "перевиховання". Розмову, яка була нелегкою у психологічному плані, проводили з кожним індивідуально. Одного разу якийсь священик після такої розмови повернувся додому дуже сумним. Коли запитали його, в чому причина такого його душевного стану, то він відповів: "Я підписав перехід до московської Церкви і став зрадником своєї переслідуваної Церкви".

Терпіння за віру загартували о. Стефана Федора. Працював на різних державних роботах, проживаючи у родичів в Ужгороді, а потім добрі люди допомогли йому в побудові хати. Підпільно виконував своє священиче служіння у різних гірських місцевостях мальовничого Закарпаття. Часто простуджувався, хворів, але продовжував далі душпастирювати.

Ще під час підпілля нашої Церкви автор цих рядків запропонував о. Стефану приїхати в Галичину. Отець Стефан дуже зрадів з того, що зможе взяти участь у церковних відправах, які в той тривожний час проводилися вночі. Храми, закриті радянською владою, відкривали самі вірні. Отець Стефан відправляв Служби Божі й уділяв Святі Тайни у церквах Стрийського, Перемишлянського та інших районів Львівщини.

Отець Стефан Федір піднісся на дусі і з новим запалом поринув у вир священичої праці, коли УГКЦ була легалізована. Працював у Катедральному соборі Ужгорода та відновленій семінарії.

Помер о. Стефан Федір 2 травня 1995 року на 72 році життя та 48 році священичого служіння. Похований на цвинтарі в Доманинцях. Усе своє життя він обминав релігійний і національний сепаратизм, який мав і має місце на Закарпатті, і всілякими засобами намагався об'єднати усіх українців цього краю.

о. Роман КАСПРИШИН,
парох української греко-католицької церкви смт. Рудно

* Правдоподібно, це було одне з останніх рукоположень Преосвященного Теодора, бо 27 жовтня 1947 року кагебісти скоїли на нього наїзд. Він помер у лікарні через кілька днів (1 листопада), щоправда, від отруєння.

ТАВОР У КАРПАТАХ

"Тоді надійшло до нього (Іллі) таке слово Господнє:
"Встань, іди в Сарепту сидонську і перебувай там.
Я повелів там удові, щоб давала тобі їсти"
(1 Цар 17, 8-9).

Подібно як св. пророк Ілля пішов у Сарепту сидонську по їжу для свого тіла, так молодь з різних куточків України вже вкотре приїздить до Тухлі по невичерпну духовну їжу, щоби не тільки відпочити на лоні мальовничої природи, а й наблизитись до Бога.

Починаючи з 1998 року о. Аскольд Мальчицький, парох с. Конопниця, засновник і президент благодійного фонду "Тавор", організовує літні християнські табори для молоді під назвою "сарепта" адже в її руках завтрашній день і відповідальність перед суспільством. "Сарепта" дає можливість віддалитись від щоденного побутового життя і наблизитись до духовного життя в такій місцевості і в таких умовах, щоби, отримавши духовну поживу для душі, об'єднатись для єдиної мети – служити Богові і ближнім.

Цього року на "сарепті", яка розпочалась 5 серпня і тривала до 20 серпня в Тухлі, перебувало близько 130 осіб. Головне завдання для організаторів табору полягало в тому, аби показати молодій людині, що релігія є найважливішою складовою нашого життя і бути християнином – це не тільки піти в неділю на Службу Божу, але кожного дня пам'ятати про Бога.

Для того, щоб краще зрозуміти суть "сарепти", усі заходи відбувались за узгодженою програмою. Зранку учасники табору ходили на Службу Божу, пізніше займалися в групах. Були створені різні гуртки, проводились ігри та вікторини. Заняття в так званих "зелених авдиторіях" проводили семінаристи Львівської і Дрогобицької семінарій та студенти Львівської Богословської академії, котрі пройшли курс підготовки для роботи з молоддю.

Табір розмістився на території школи і прилеглого дитячого садка, де умови проживання були далеко не найкращі. Приміщення були неготові, щоб прийняти таку кількість людей. Тому спочатку загальне розчарування зіпсувало настрій учасників табору, однак, вже в кінці "сарепти" навіть і сліду від нього не залишилось.

На "сарепту" цього року приїхали групи людей з різних регіонів України: Донецька, Києва, Львова, Южноукраїнська, які навіть собі не уявляли такого способу духовного життя. За короткий період часу завдяки наполегливій праці провідників, священиків, зокрема о. Юрія Черкевича та о. Михайла Ткачіва, учасники табору здобули духовні знання і багато з них вперше прийняли св. Причастя. Вони дякували своїм наставникам за те, що допомогли їм пізнати і зрозуміти протилежну сторону життя, де людину цінують не за матеріальними здобутками, а за душевними якостями.

Своїми враженнями від "сарепти" поділились южноукраїнці:

Наталя Павленко: Мені подобається дружелюбне ставлення людей до нашої групи, щирість, життєрадісність, повага, готовність людей прийти в кожну хвилину на допомогу іншим. Я не хочу звідси їхати, тому що знайшла багато друзів; закохалась в Карпатські гори, краса яких назавжди залишиться в моєму серці.

Лілія Музиченько (керівник групи): Священикам, братам і сестрам вдалося відкрити серце дітей для Бога. Вони стали добрішими, щирішими і зі собою в Южноукраїнськ повезуть частинку сарептянського серця.

Прощались учасники літнього християнського табору зі сльозами на очах і в надії зустрітись наступного року.

Мирослава ЛУЧКА

ЙОСИФ СЛІПИЙ: НА ЗАСЛАННІ

(1945–1963)

Бараки, вишки і собаки,
І нари, студінь, зеки, піт...
Лиш спогадів яскраві маки
цвітуть, задивлені за дріт.

Лиш їх не бачать конвоїри,
Що люто зиркають з-під брів.
Він вдягнений у крицю віри –
і недоступний для катів.

Він там, де паства, друзі вірні
І Юр вгорі з твердим лицем,
Де галичани непокірні
віншують зайд рясним свинцем.

І хоч ятрять тілесні рани
І ще цупкий північний спрут,
Та з ним – Господь, любов, краяни
І там, за ґратами, і тут.

І ще його жертовна доля
Осяє Львів, звеличить Рим –
І ця розгнуздана сваволя
здаля гірчитиме, як дим.

А поки що гарчать собаки,
І серед них єрарх – як міт.
І вірності незгасні маки
яскрять, дивуючи весь світ.

Петро ШКРАБ'ЮК
30 травня 2002

ВОЇНИ ХРИСТОВІ

Відколи Люцифер збунтувався проти Бога, на Землі почало існувати зло. Воно заполонило собою усе, навіть у найменших шпаринах були його слуги. Заздрість, ненависть, лихослів'я, грошолюбство, п'янство... Отруєні душі отруювали все навколо, повітря перетворилося на чад і смог, вода – на мул, лише де-не-де зі сльозами молилися і благали Бога останні стійкі й вибрані: "Прости нам, Боже, ще раз прости".

***

Вже дуже довго шукав Ангел трьох діточок, яким він повинен був передати одне дуже важливе завдання Ісуса...

***

Марія, Ольга і Борис прийшли вранці до конюшні, щоби побавитися з лошатками – своїми трьома маленькими друзями. В ту мить, коли Ангел з'явився позаду них, діти голосно сміялися з того, як один коник незграбно брав із рук Бориса грудочку цукру.

– Який я радий вас знову бачити! – сказав голосно Ангел.

Діти обернулися і побачили свого давнього спільного друга. Радісно підстрибуючи і щось вигукуючи, вони підбігли до нього.

– Ісус хоче вам доручити одне завдання, яке можете виконати тільки ви. Тільки ваші невинні й чисті душі здатні побороти зло.

Борис зрадів, що буде мати якусь незвичайну пригоду, а Ольга і Марія серйозно запитали:

– Що ми повинні зробити?

Враз одяг дітей перемінився на білі металеві лати-обладунки, подібні до тих, які мали колись римські воїни. У кожного з них у руках опинився сталевий меч, а на головах засяяли золоті вінки воїнів Божого Агнця. Лошата, яких вони недавно частували цукром, перетворилися на прекрасних білих коней.

Діти відчули, як щось змінилося всередині них і довкола. Їх огорнула невимовна тепла і ніжна хвиля безмежної Любові. Вони побачили Ісуса, свого Бога. На їхніх очах з'явилися сльози щастя і радості від зустрічі з Ним, їхнім найбільшим у світі Другом.

Борис ступив крок уперед і сказав:

– Ісусе, чому ми стали Твоїми воїнами? Що ми повинні для Тебе зробити?

– Тільки дати Мені свою любов, – усміхнувся Ісус.

– Але як ми можемо Тобі послужити? Що це за місія і чому вона є такою важливою, якщо ми потрібні Тобі як Божі воїни? – наполягав Борис.

– Чи це вже кінець усьому? – в свою чергу запитала Марія. – Ти вже збираєшся вдруге прийти у світ?

– Діти, Мої любі діти... Ні, це ще не кінець. Але я почув щирі й гарячі прохання Моїх дітей у світі. Люди забули про Мене, вони стали дуже зайняті різними речами світу, вони не мають часу навіть на молитву.

Вони забули про Того, Хто їх так безмірно любить. Мене вони проміняли на вигоди в світі.

– Чи Ти хочеш їм пригадати той страх, який був за часів фараона? Хочеш наслати кари і показати, що Ти є Бог? – запитала тихо Ольга.

– Я замкнув небеса, щоб не було дощу, і наслав хвороби, щоб люди розкаялися і повернулися до Мене, – сказав Ісус.

– І вони навернулися до Тебе, Боже? – запитав Борис.

– Так, я почув їхні молитви і побачив їхні сльози розкаяння, котрі рясно капали на тверду і суху землю їхніх душ. Я маю безмежне милосердя і оживлю їхні бідні душі.

У руках Ісуса діти раптом побачили три маленькі золоті скриньки, які сяяли чистим і яскравим світлом. Однак це світло не разило їхніх очей і не заставляло дітей примружуватися. А Він продовжував:

– Ви Мені потрібні, щоби донести ці три Мої дари до Моїх дітей, які покаялися і вже довгий час просять Мого милосердя.

Діти взяли невеличкі скриньки й почали їх розглядати.

– Люди знатимуть, що ці дарунки від Тебе? – запитала Марія.

– Так, бо вони мають очі, щоби бачити, і вуха, щоби слухати. Так, якщо їхні серця справді каються і вони знову можуть відчути Мою любов. А зараз ідіть, Мої молоді воїни, ідіть разом із Моїми Ангелами. Ідіть і боріться зі злом, яке підступно вкрадається у душі Моїх дітей. Ваші мечі є тільки символом духовної сили, яку Я вам даю. Пам'ятайте Мої слова: "Всі бо, що за меч беруться, від меча загинуть". Вашим захистом від злих сил буде Моя любов.

Троє юних Христових воїнів злетіли на своїх білогривих конях і невдовзі в супроводі шести Ангелів опинилися біля моря, яке яснілo кришталево чистою водою.

***

Величезна кількість демонів відпочивала на березі моря, втішаючись своїми лихими здобутками у світі. Раптом вони побачили трьох Христових воїнів, закованих у біле металеве спорядження, і декількох Божих посланців.

– Ви хочете нас прогнати звідси? Але вам це не вдасться, бо люди, які належать до Його Церкви і називають себе християнинами, загрузнули в болоті гріха. Християни заснули в злі і не хочуть розбудитися для добра. Вони не мають тої сили, що мали колись, бо вони відреклися свого Бога.

Діти злізли з коней і підійшли до головного демона.

– Вам не вдасться нас перемогти. Ми сильні, бо з нами Христос, – сказав Борис.

Божі воїни витягнули маленькі золоті скриньки. Сліпуче сяйво засліпило демонів, вони застогнали від болю. Вони почали кликати на допо-

могу своїх товаришів. За мить навала злої сили заполонила небо, яке від хмари зла стало спочатку сірим, а потім чорним. Ні один промінь сонця не міг проступити через ті густі хмари, щоб прогнати нічну темряву і знову осяяти Землю. Біси закрили собою усю красу, забрали чистий і приємний запах. Стало дуже страшно і сумно. Та молоді воїни не злякалися, бо знали, що з ними завжди перебуває любов Ісуса.

Марія промовила до демонів:

– Ми принесли подарунки від Бога, які Він доручив залишити на Землі. Зараз ми їх вам покажемо.

Ангел додав:

– Починай, Борисе!

Борис відкрив свою скриньку. З неї вийшла лагідна пара, яка розплилася у повітрі. Дух Божий ширяв над землею, навертаючи людей до **покаяння**. Лагідний дощ Божого милосердя почав падати з хмар, зрошуючи закам'янілу і суху землю грішних душ, навертаючи їх до Бога.

Марія відкрила свою скриньку. Раптовий сильний вітер почав стрімко розганяти темні хмари бісів, які немилосердно пожирали все найкраще, що мали люди – віру, любов і надію у Бога. Дух Божий усюди сіяв Своє милосердя, даруючи **надію** людям і обіцяючи новий початок безгрішного життя.

Ольга відкрила свою скриньку. Усі почули чистий і дзвінкий звук дзвонів. Повітря очистилося. Не було вже чути смороду зла, а тільки чисті пахощі, послані Богом, витали у повітрі. На небі з'явилися різнобарвні метелики, які були символом добрих змін у світі. Милосердя Боже дало людям **силу** встояти проти гріха, витривалість в доброму і прагнення до досконалості.

Ангел промовив до бісів:

– Тепер ви побачили милосердя нашого Бога. Ваші армії зла знищені. Ваш головний демон, від якого ви отримуєте свою силу, втік.

Якийсь біс почав голосно стогнати:

– Я не можу дихати. Повітря змінилося, воно стало занадто чистим для мене. Я також мушу іти звідси, бо інакше помру.

Коли останній демон зник під землею, Марія мовила:

– Земля знову стала прекрасною. Чи вона буде такою і надалі?

– Так, якщо діти Бога будуть пам'ятати про те, що вони обіцяли Богові й будуть це виконувати. Вони є світлом світу і повинні зберігати це світло у грішному світі. Вони повинні запобігати злу, а не поширювати його, – мовив Ангел, потім усміхнувся і додав:

– Ісус нас чекає, тому поспішімо до Нього. Цього разу покаяння і жаль за свої гріхи відвернули від людей навалу бісів. Бог послав їм Своє милосердя, завдяки якому вони очистилися і їхні серця знову запалали любов'ю до Бога.

Віра АРІВ

МІСІОНАР

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році

Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар
Ігор Скленар
Літературний редактор
Віра Арів
Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел. 72-95-69
e-mail: misioner@mail.lviv.ua
www.realty.lviv.net/Misionar

Підписано до друку 30.08.2002
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.
Зам.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2002

ЗМІСТ

Слово редактора 257
Наміри Апостольства молитви на вересень 258
Наміри Апостольства молитви на жовтень 260
К'яра Любіх
"Слово життя" 261
Ігор Скленар
З хроніки візиту Святішого Отця до Польщі .. 263
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Допуск Божий 265
Життя українських заробітчан у Греції 266
Ольга Герич
Молодь з цілого світу в Торонто 267
Мирослава Лучка
Храмовий празник у Крехові 268
Молоді монахи сказали "так" Богові 269
Сестри Йосифітки Анна і Павла
Віднайдено могили блаженних сестер Йосифіток 270
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Згромадженню сестер Служебниць – 110 років 271
Віра Арів
Іван Пулюй – перекладач Біблії 272
З діяльності Василіянського Фонду Допомоги .274
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Взаємодопомога молитвою і терпінням 275
Василіянський Чин сьогодні:
сестри Василіянки (9) 277
Ярослава Царук
Духовний міст між Львовом і Торонто 278
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Василіянський осередок у Погоні 279
о. Василь Білецький, Тарас Лехман
Ювілей церкви у селі Завишень 280
Ольга Крак
Церкві у Потеличі – 500 років 281
о. Роман Каспришин
Він бажав єдності Церкви 282
Мирослава Лучка
Тавор у Карпатах 283
Поетична сторінка 284
Віра Арів
Воїни Христові 285

На обкладинці: Василіянська церква Успіння Матері Божої у с. Погоня Івано-Франківської обл.

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

Кросворд "Пам'яті кардинала Йосифа Сліпого"

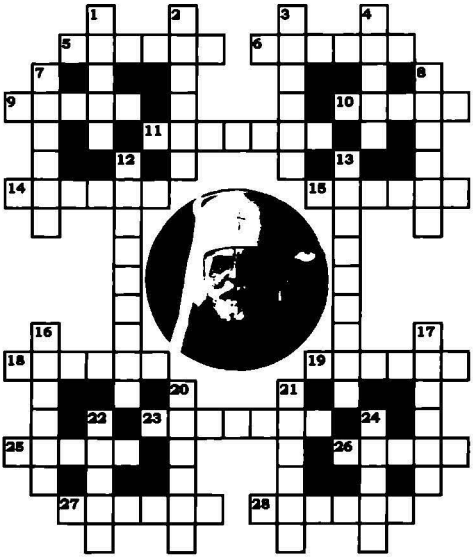

(Три крапки замініть словом)

По горизонталі: 5. Автор книжки "Йосиф Сліпий як історик, філософ, педагог". 6. Львівський часопис, на сторінках якого друкувались статті про Йосифа Сліпого. 9. Автор статті "Бог любив його і дав йому таланти", вміщеної у часописі "Високий Замок" (лютий 2002 р.). 10. Місто Західної України, в якому в 1992 році відбулося перепоховання Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого. 11. Жезл, оздоблений дорогоцінним каменем і різьбленням, який є знаком влади монарха. 14. Блаженний мученик, автор праці "Нарис історії стародавньої філософії"; на пропозицію о. ректора д-ра Йосифа Сліпого був найменований професором Львівської Богословської академії. 15. Деспотичний правитель. 18. Острів у Середземному морі, який у 1965 році відвідав із місійною подорожжю Блаженніший Йосиф Сліпий. 19. Попередник кардинала Йосифа Сліпого на митрополичому престолі – ... Шептицький, перший Галицький митрополит. 23. Місто в Австрії, де навчався Йосиф Сліпий і здобув ступінь доктора богословських наук . 25. "Працю і осяги всіх поколінь, нарід і церкву в руїні я приймав, як волю Христа в глибині християнської віри, що ... знайду й церкву двигну й виведу нарід з руїни" (Із вірша Ольги Гриньків). 26. Одна із Божих чеснот. 27. "Вже в дорозі через ... до Риму душевний біль не давав мені спокою, коли я думав про нашу Церкву і наш Нарід" (Із спогадів Патріарха Йосифа Сліпого). 28. "Надхненний Його благодаттю служив я своїй рідній Церкві на тих постах, які доручив мені Глава і ... нашої Церкви, Слуга Божий Митрополит Андрей" (Із "Завіщання Блаженнішого Йосифа Сліпого").

По вертикалі: 1. Установа, де збирають, упорядковують і зберігають документальні матеріали. 2. Отець Василь ... , ЧСВВ – історик наших днів. 3. ... за гріх. 4. Місто на Волині, де виконував своє єпископське служіння Йосиф Боцян, товариш Патріарха Йосифа Сліпого. 7. Посада, яку займав Йосиф Сліпий у Львівській духовній семінарії. 8. Підвищена східна частина церкви. 12. Родинне село кардинала Йосифа Сліпого. 13. Остання праця Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого. 16. Ісус – Добрий ... , піду за Ним, піду! (Слова із пісні). 17. Святе Письмо. 20. "Пам'ятайте, що нарід, який не знає або загубив ... свого минулого з його духовними скарбами, вмирає і зникає з лиця землі" (Із "Завіщання Блаженнішого Йосифа Сліпого"). 21. ... "Богословіє", редактором якого у 1923 році був Йосиф Сліпий. 22. Виклад Божого слова. 24. "... – це один із наріжних каменів-стовпів відродження і сили народу" (Із слів кардинала Йосифа Сліпого).

Склала Леся ШТИКАЛО,
м. Львів

Відповіді на кросворд "Україна", вміщений у № 8 за 2002 рік: По горизонталі: 5.Нестор. 6.Харків. 9."Надія". 10.Бучач. 11.Одигітрія. 14.Лисенко. 17.Русалка. 18.Провина. 20."Апостол". 22.Довгань. 23.Антоній. 27.Володимир. 29. Собор. 30.Софія. 31.Кирило. 32.Погоня. **По вертикалі:** 1.Лесів. 2.Молодь. 3.Лаврів. 4."Вірую". 7.Маруся. 8.Данило. 12."Україна". 13.Тустань. 15.Ворог. 16.Життя. 19."Світоч". 21.Андрій. 24."Соколи". 25.Тиктор. 26.Хорив. 28.Чорне.

З Богослужень на празник Воздвиження Чесного Хреста

На Вечірні

Воздвиження хреста Господнього спонукує все створіння славити пресвяті страждання і розп'ятого Христа. Убивши на ньому того, що нас колись убив, він, як милосердний, з надмірної своєї доброти, оживив померлих, прикрасив і в небі жити сподобив. Тому, радіючи, прославмо його ім'я і звеличмо безмежне його милосердя.

Хресте преславний! Тебе з радістю оточують ангельські хори, і ми врочисто тебе сьогодні підносимо. Ти, з волі Божої, підносиш усіх, кого за споживання забороненого овочу прогнано з раю і на смерть засуджено. Тим-то, з вірою цілуючи тебе серцем й устами, черпаємо освячення та взиваємо: Возвеличуйте Христа, премилостивого Бога, і поклоняйтеся божественному його підніжкові.

У вигляді світлосяйного сузір'я, Хресте, ти у видінні появив великому Костянтинові повну перемогу. Його мати Олена знайшла і всьому світові тебе об'явила. І ми, хор вірних, сьогодні підносячи тебе, кличемо: Просвіти нас, живоносний Хресте, твоєю світлістю! Освяти нас, пречінний Хресте, твоєю силою й утверди нас твоїм воздвиженням проти ворожих полків!

На Утрені

О, преславне чудо! Як життєдайний сад, хрест пресвятий являється нині піднесений на висоту. Славословлять його всі кінці землі, і страхаються демонські полки. О, який дар дано землянам! Ним, Христе, спаси душі наші, як єдиний Добросердний.

О, преславне чудо! Немов гроно, сповнене життям, бачимо, як нині понад землею підноситься хрест і несе на собі Всевишнього. Він привів усіх нас до Бога і знищив остаточно смерть. О, дерево пречесне! Через тебе, прославляючи Христа, дістали ми в раї овоч безсмертя.

О, преславне чудо! Ширина і довжина хреста дорівнює небові, бо він божественною ласкою освячує вселенну. Ним поганство перемагається і ним справедливість утверджується. О, божественна драбино, якою висходимо на небо, звеличуючи в піснях Христа Господа.

Сьогодні виноситься хрест Господній, а вірні з любов'ю його зустрічають і приймають оздоровлення тіла і душі та всякої недуги. Цілуймо його з радістю й острахом: з острахом задля гріха, як недостойні; з радістю ж заради спасіння, яке світові подає розп'ятий на ньому Христос Бог, що має велику милість.

"Молитвослов", Рим-Торонто, 1990